

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΔΙΔΑΣΚΩΝ / ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ΑΡΙΣΤΕΑ ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗ, ΕΠΙΣΚΕΠΤΡΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ		
ΕΞΑΜΗΝΟ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ		
ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ και ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΠΑ002	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5-8
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διδακτική Μεθοδολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Παράδοση, Σεμινάριο, Άσκηση</i>	Παράδοση		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποχρεωτικό – Μάθημα υπόβαθρου στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης		
ΜΑΘΗΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΝΑΙ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Να γνωρίσουν και να κατανοήσουν οι φοιτητές/τριες βασικές έννοιες της Διδακτικής (όπως Διδασκαλία, Αναλυτικό Πρόγραμμα, Μέθοδος, Αξιολόγηση).

Να γνωρίσουν θεωρίες μάθησης και διδασκαλίας (θετικισμός, εποικοδομισμός, κριτική εκπαιδευτική θεωρία -κριτική παιδαγωγική, πολυμεσική μάθηση).

Να προβληματιστούν γύρω από τη σύγχρονη εκπαιδευτική πραγματικότητα στην Ελλάδα και διεθνώς.

Να είναι σε θέση να εφαρμόσουν στη διδακτική πράξη τις θεωρίες διδακτικής μεθοδολογίας που θα διδαχθούν στη διάρκεια του εξαμήνου.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον, καθώς οι φοιτητές/τριες συνθέτουν γνώσεις από τον χώρο της Ψυχολογίας (π.χ. θεωρίες μάθησης), της Κοινωνιολογίας (π.χ. θεωρίες πολιτισμικού κεφαλαίου) και της Φιλοσοφίας (π.χ. επιστημολογικές σχολές, όπως ο θετικισμός, ο πραγματισμός, κτλ.) προκειμένου να εμπεδώσουν και να υλοποιήσουν κατάλληλα τη Διδασκαλία με βάση το Αναλυτικό Πρόγραμμα στη διδακτική πράξη.

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα. Η

πολυπολιτισμικότητα αντιμετωπίζεται ως αναπόσπαστο μέρος της σύγχρονης εκπαιδευτικής πραγματικότητας. Μέσω των μαθημάτων προάγεται η έννοια της Διαφοροποιημένης Παιδαγωγικής ως (θεωρητικό και πρακτικό) πλαίσιο που δύναται να συμβάλει στην αντιμετώπιση των συνεχώς αναδυόμενων σύγχρονων ζητημάτων.

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης. Οι φοιτητές/τριες, αφού μελετήσουν και εμπεδώσουν τις θεωρίες, καλούνται ακολούθως να τις χρησιμοποιήσουν κριτικά προκειμένου να προσεγγίσουν και να κρίνουν διάφορα εκπαιδευτικά σενάρια, καθώς και να προτείνουν λύσεις σε συγκεκριμένα διδακτικά θέματα που θα μπορούσαν να προκύψουν.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Οι παραδόσεις αναπτύσσονται γύρω από τρία βασικά θέματα. Το πρώτο αφορά τα Επιστημολογικά Παραδείγματα/Θεωρίες και τις επιρροές τους στη διδασκαλία, τη μάθηση, τον ρόλο του/της δασκάλου/ας και του/της μαθητή/τριας. Το δεύτερο αφορά τα Αναλυτικά Προγράμματα και το τρίτο τις Μεθόδους Διδασκαλίας και Αξιολόγησης των μαθητών/τριών.

Πιο συγκεκριμένα, τα μαθήματα θα περιλαμβάνουν στην α' ενότητα: την επιστημολογία και τις επιπτώσεις στη Διδασκαλία, τη Διδακτική και την Εκπαιδευτική Έρευνα των θεωριών του Θετικισμού, του Εποικοδομισμού (Κονστрукτιβισμού) και της Κριτικής εκπαιδευτικής θεωρίας – Κριτικής Παιδαγωγικής.

Στη β' ενότητα θα παρουσιαστούν: Το Αναλυτικό Πρόγραμμα: ορισμοί, προσεγγίσεις, μοντέλα ανάπτυξης, το στοχοθετικό μοντέλο ανάπτυξης Αναλυτικών Προγραμμάτων και το μοντέλο διαδικασίας, το επίσημο και το λανθάνον Αναλυτικό Πρόγραμμα (ή παραπρόγραμμα), η σχέση εκπαιδευτικού και Αναλυτικού Προγράμματος: ο/η εκπαιδευτικός ως αναστοχαζόμενος/η επαγγελματίας και οι επαγγελματικές κοινότητες μάθησης, Διδακτικές Μέθοδοι, η διεπιστημονική προσέγγιση της γνώσης και τα διαθεματικά Αναλυτικά Προγράμματα.

Στη γ' ενότητα θα παρουσιαστούν: οι μέθοδοι διδασκαλίας με ειδική αναφορά στην αξιοποίηση των ΤΠΕ, καθώς και η έννοια της αξιολόγησης στην εκπαίδευση με έμφαση σε ενδεικτικούς τρόπους αξιολόγησης του/της μαθητή/τριας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Δια ζώσης στη Φιλοσοφική Σχολή • Μικτή μέθοδος (δια ζώσης και εξ αποστάσεως) στη ΣΘΕΤΕ (όποτε προσφέρεται). 	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Στον ιστότοπο elearn.uoc.gr υπάρχει σελίδα του μαθήματος όπου αναρτώνται όλα τα υλικά (σημειώσεις, βιβλιογραφία για περαιτέρω διάβασμα, θέματα εργασιών, βίντεο, κτλ.)</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας, Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<p>Δραστηριότητα</p> <p>Διαλέξεις</p> <p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p> <p>13 X 3 ώρες</p>
	<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p>Οι φοιτητές/τριες αξιολογούνται με γραπτή εξέταση στην ελληνική γλώσσα στο τέλος του εξαμήνου.</p>	

<p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η εξέταση περιλαμβάνει ερωτήσεις κλειστού τύπου (πολλαπλής επιλογής), καθώς και ερωτήσεις ανάπτυξης, με τις οποίες καλύπτεται το μεγαλύτερο μέρος του περιεχομένου του μαθήματος. Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών/τριών στη γραπτή αυτή εξέταση συστοιχούν με τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος.</p>
---	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αγγελάκος, Κ. & Κόκκινος, Γ. (2004). *Η διαθεματικότητα στο σύγχρονο σχολείο και η Διδασκαλία της Ιστορίας με τη χρήση πηγών*. Αθήνα: Μεταίχιμο.

Anderson, L., et al. (2012). *Taxonomy for learning, teaching and assessing. A revision of Bloom's Taxonomy of educational objectives*. New York: Allyn & Bacon.

Apple, M. (1986). *Ιδεολογία και Αναλυτικά Προγράμματα*. Τ. Βαρβέρης (μτφρ.). Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής.

Βαϊνά, Μ. (1996). Μέθοδος Project: Μια Πρόκληση για το Ελληνικό Εκπαιδευτικό Σύστημα, *Νέα Παιδεία*, 80, σσ. 77-88.

Bloom, B.S. (1986). *Ταξινομία διδακτικών στόχων: γνωστικός τομέας*, τ. Α'. Α. Λαμπράκη-Παγανού (μτφρ.). Αθήνα: Κώδικας.

Βρεττός, Γ., Καψάλης, Α. (2009). *Αναλυτικό Πρόγραμμα: σχεδιασμός-αξιολόγηση-αναμόρφωση*. Αθήνα: αυτοέκδοση.

Collins, A., & Halverson, R. (2018). *Rethinking education in the age of technology: the digital revolution and schooling in America*. Teachers College Press.

Γκότοβος, Α., Μαυρογιώργος, Γ. & Παπακωνσταντίνου, Π. (2000). *Κριτική Παιδαγωγική και εκπαιδευτική πράξη*. Αθήνα: Gutenberg.

DeMonte, J. (2013). *High-quality professional development for teachers: Supporting teacher training to improve student learning*. Center for American Progress.

Δημητριάδου Κ. (2016). *Νέοι προσανατολισμοί της Διδακτικής: Προσαρμογή της διδασκαλίας στις εκπαιδευτικές προκλήσεις του 21ου αι*. Αθήνα: Gutenberg.

Δημητρόπουλος, Ε. (2010). *Εκπαιδευτική Αξιολόγηση: η αξιολόγηση της εκπαίδευσης και του εκπαιδευτικού έργου*. Αθήνα: Γρηγόρης.

Frey, K. (1998). *"Η Μέθοδος Project"*. Μια μορφή συλλογικής εργασίας στο σχολείο ως θεωρία και πράξη. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.

Fosnot, C. T. (2005). *Constructivism: theory, perspectives, and practice*. New York: Teachers College Press.

Ιωαννίδου-Κουτσελίνη, Μ. (2013). *Αναλυτικά προγράμματα και διδασκαλία*. Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο.

Καλαϊτζοπούλου, Μ. (2001). *Ο Εκπαιδευτικός ως Στοχαζόμενος Επαγγελματίας*. Αθήνα: Τυπωθήτω – Δαρδανός.

Κασιμάτη, Κ. (χ.η). Εισαγωγή στη Διδακτική Μεθοδολογία –Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας. Παιδαγωγική επιμόρφωση εκπαιδευτικών του ΟΑΕΔ. Αθήνα: ΕΚΠΑ-ΑΣΠΑΙΤΕ. Διαθέσιμο διαδικτυακά.
http://reader.ekt.gr/bookReader/show/index.php?lib=EDULLL&item=1095&bitstream=1095_01#page/4/mode/2up

Κασσωτάκης, Μ. & Φλουρής, Γ. (2005). *Μάθηση και διδασκαλία. Θεωρία, πράξη και αξιολόγηση της διδασκαλίας*. Αθήνα: Γρηγόρης.

- Κουλουμπαρίτση, Α.Χ. (2011). *Αναλυτικό πρόγραμμα και διδακτικός σχεδιασμός: Θεωρητικές αναζητήσεις και παραδείγματα εφαρμογών από το σχολείο*. Αθήνα: Γρηγόρη.
- Κουτρούμπα, Κ. (2021). *Εκπαιδευτικό έργο, σχολική μάθηση και διδακτική αποτελεσματικότητα*. Αθήνα: Διάδραση.
- Κωνσταντίνου, Χ. (2000). *Η αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή ως παιδαγωγική λογική και σχολική πρακτική*. Αθήνα: Gutenberg.
- Λάμνιαν, Κ. (1997). Η αξιολόγηση του μαθητή: ανάδειξη διαφοροποιημένων σημασιοδοτήσεων της έννοιας, *Παιδαγωγική Επιθεώρηση*, 26, σσ. 7-35.
- Ματσαγγούρας, Η. (επιμ.) (1996). *Η Εξέλιξη της Διδακτικής: Επιστημολογική Θεώρηση*, Αθήνα: Gutenberg.
- Ματσαγγούρας, Η. (1998). *Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία*. Αθήνα: Γρηγόρης.
- Ματσαγγούρας, Η.Γ. (2000). *Θεωρία και πράξη της διδασκαλίας*. Τόμος Β': Στρατηγικές διδασκαλίας (5η έκδ.). Αθήνα: Gutenberg.
- Ματσαγγούρας, Η. 2002. *Η διαθεματικότητα στην σχολική γνώση: Εννοιοκεντρική αναπλαισίωση και σχέδια εργασίας*. Αθήνα: Γρηγόρης.
- Μπαγάκης, Γ. (επ.) (2004). *Ο εκπαιδευτικός και το αναλυτικό πρόγραμμα*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Μπίκος, Κ. (2011). *Κοινωνικές σχέσεις και αλληλεπίδραση στη σχολική τάξη*. Θεσσαλονίκη: Ζυγός.
- Μπονίδης, Κ. (2012). *Προδιαγραφές της εκπαιδευτικής διαδικασίας: θεωρία και πράξη*. Θεσσαλονίκη: Γράφημα.
- Stenhouse, L. (2000) [1975]. *Εισαγωγή στην Έρευνα και την Ανάπτυξη του Αναλυτικού Προγράμματος*, μετ. Αθ. Τσάπελης. Αθήνα: Σαββάλας.
- Τζιφόπουλος, Μ. (2016). *Υποψήφιοι εκπαιδευτικοί στην ψηφιακή εποχή. Πρακτικές ψηφιακού γραμματισμού*. Θεσσαλονίκη: Ζυγός.
- Τζιφόπουλος, Μ. (2019). *Δράσεις και αλληλεπιδράσεις στο σύγχρονο σχολείο: Μια κριτική προσέγγιση*. Θεσσαλονίκη: Ζυγός.
- Τσάφος, Β. (2014). *Αναλυτικό Πρόγραμμα. Θεωρητικές προσεγγίσεις και εκπαιδευτικοί προσανατολισμοί*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Φρυδάκη, Ε. (2009). *Η Διδασκαλία στην τομή της Νεωτερικής και της Μετανεωτερικής Σκέψης*. Αθήνα: Κριτική.
- Χατζηδήμου, Δ. (2019). *Εισαγωγή στη Θεματική της Διδακτικής*. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.
- Χριστοδούλου, Ν. (2017). *Κατανοώντας το αναλυτικό πρόγραμμα ως πεδίο μελέτης και έρευνας* (2η εκδ.). Αθήνα: Γρηγόρης.
- Χρυσάφιδης, Κ. (2000). *Βιωματική – επικοινωνιακή διδασκαλία*. Αθήνα: Gutenberg.